

Verklagsreglur Frjálsa lífeyrissjóðsins um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga

Gildissvið og markmið

1. gr.

Reglur þessar eru settar samkvæmt 5. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, með síðari breytingum.

Þær taka, eftir því sem við á, til Frjálsa lífeyrissjóðsins (hér eftir einnig nefndur „lífeyrissjóðurinn“ eða „sjóðurinn“) stjórnarmanna, starfsmanna og fjölskyldna þeirra. Með stjórnarmanni er bæði átt við aðalmann í stjórn sjóðsins og varamann í stjórn sjóðsins.

Rekstur Frjálsa lífeyrissjóðsins er í höndum Arion banka hf. (hér eftir einnig nefndur „bankinn“ eða „rekstraraðili“) samkvæmt sérstökum rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við Arion banka hf. Framkvæmdastjóri sjóðsins er ráðinn af stjórn og er starfsmaður Frjálsa lífeyrissjóðsins. Verklagsreglur Arion banka hf. varðandi verðbréfavíðskipti starfsmanna skulu gilda fyrir starfsmenn bankans sem koma að ákvörðunum um eða framkvæmd viðskipta sjóðsins með fjármálagerninga. Þeir starfsmenn rekstraraðila sem starfa á eignastýringasviði, nánar tiltekið á sviði eignastýringar fagfjárfesta, koma að fjárfestingarákvörðunum fyrir Frjálsa lífeyrissjóðinn. Ákvarðanir um viðskipti með einstaka fjármálagerninga eru því að öllu jöfnu ekki teknar á stjórnarfundum sjóðsins.

Reglunum er ætlað að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra í starfsemi Frjálsa lífeyrissjóðsins og jafnframt að draga úr hættu á að þeir sem reglurnar taka til tengist einstökum úrlausnarefnum með þeim hætti að fyrirfram megi draga í efa óhlutdrægni þeirra við meðferð og afgreiðslu einstakra mála. Reglunum er ætlað að tryggja vandaða starfshætti sem stuðla að trúverðugleika sjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna.

Skilgreiningar

2. gr.

Í reglum þessum merkir:

Fjölskylda:

Maki, sambúðaraðili eða samvistarmaki og ófjárráða börn.

Trúnaðarupplýsingar:

Með trúnaðarupplýsingum er átt við nægjanlega tilgreindar upplýsingar sem ekki hafa verið gerðar opinberar og varða beint eða óbeint útgefendur fjármálagerninga, fjármálagerningana sjálfa eða önnur atriði og eru líklegar til að hafa marktæk áhrif á markaðsverð fjármálagerninganna ef opinberar væru, eins og nánar er kveðið á um í reglugerð sem sett er skv. 131. gr. laga um verðbréfavíðskipti. Upplýsingar teljast opinberar þegar útgefandi fjármálagerninga hefur birt almenningi á Evrópska efnahagssvæðinu þær, sbr. 122. og 127. gr. laga um verðbréfavíðskipti.

Fjármálagerningar:

Átt er við fjármálagerninga samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti, eins og þau eru á hverjum tíma.

Meðferð trúnaðarupplýsinga

3. gr.

Þeim sem þessar reglur taka til og sem búa yfir eða hafa aðgang að trúnaðarupplýsingum er óheimilt að:

- afla eða ráðstafa fjármálagerningum með beinum eða óbeinum hætti, fyrir eigin reikning eða annarra, búi þeir yfir trúnaðarupplýsingum,
- láta þriðja aðila trúnaðarupplýsingar í té, nema það sé gert í eðlilegu sambandi við starf, stöðu eða skyldur þess sem upplýsingarnar veitir,
- ráðleggja þriðja aðila á grundvelli trúnaðarupplýsinga að afla fjármálagerninga eða ráðstafa þeim eða hvetja að öðru leyti til viðskipta með fjármálagerningana.

Markaðshegðun

4. gr.

Þeim sem þessar reglur taka til er óheimilt að taka þátt í, stuðla að eða hvetja til viðskipta með fjármálagerninga eða annarra aðgerða í því skyni að gefa ranga mynd af umfangi viðskipta með tiltekna fjármálagerninga eða hafa óeðlileg eða óhæfileg áhrif á verðmyndun í viðskiptum með fjármálagerninga.

Jafnframt er þeim óheimilt að eiga viðskipti fyrir eigin reikning með því að nýta sér í eigin þágu viðskiptakjör sem Frjálsi lífeyrissjóðurinn kann að njóta hjá þriðja aðila.

Ennfremur skulu þeir ekki eiga viðskipti með einstaka fjármálagerninga á sama tíma og lífeyrissjóðurinn eða sem lífeyrissjóðurinn hyggst eiga viðskipti með fyrir eigin reikning í nánustu framtíð þegar þeir hafa vitneskju um slík viðskipti vegna starfsins. Þó er heimilt að taka þátt á í almennum útboðum.

Þagnarskylda

5. gr.

Stjórnarmenn, framkvæmdastjóri og endurskoðendur lífeyrissjóðs, eru bundnir þagnarskyldu um allt það sem þeir fá vitneskju um í starfi og leynt á að fara samkvæmt lögum eða eðli máls.

Þess ber ætíð að gæta að trúnaðarupplýsingum og upplýsingum sem þagnarskylda hvílir á sé ekki miðlað til fleiri aðila en brýna nauðsyn ber til í hverju tilviki. Stjórnarmenn, framkvæmdastjóri og endurskoðendur skulu hafa reglu á því hverjir hafi aðgang að trúnaðarupplýsingum og hvernig þeir miðla slíkum upplýsingum sín á milli. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

Hæfi

6. gr.

Stjórnarmaður er vanhæfur til að eiga aðild að ákvörðun um viðskipti sjóðsins með fjármálagerninga ef hann hefur hagsmuna að gæta, sem kynnu að fara í bága við hagsmuni sjóðsins eða gagnaðilans í viðskiptunum. Sama gildir ef um er að ræða ákvarðanir sem tengjast fjölskyldu hans, venslamönnum eða fyrirtæki, þar sem hann kann að eiga umtalsverðra hagsmuna að gæta sem eigandi, stjórnarmaður eða starfsmaður. Þá skal framkvæmdastjóri sjóðsins vekja athygli stjórnar lífeyrissjóðsins eigi framangreint við um hann.

Stjórnarmaður sem veit um ástæður er kunna að valda vanhæfi hans skal án tafar vekja athygli á þeim.

Tilkynningaskylda

7. gr.

Stjórnarmenn skulu tilkynna framkvæmdastjóra lífeyrissjóðsins og Regluvörslu Arion banka um öll viðskipti sín, maka þeirra og ófjárráða barna, með fjármálagerninga. Framkvæmdastjóri skal tilkynna formanni stjórnar lífeyrissjóðsins og Regluvörslu Arion banka um öll viðskipti sín, maka síns og ófjárráða barna, með fjármálagerninga. Tilkynna skal um þau viðskipti samdægurs en þó eigi síðar en við upphaf næsta vinnudags eftir að þau voru gerð. Tilkynna skal um viðskipti stjórnarmanna og framkvæmdastjóra með afleiðusamninga bæði þegar þeir eru gerðir og við uppgjör. Framangreind tilkynningaskylda tekur jafnframt til viðskipta með fjármálagerninga sem gerð eru í nafni eignarhaldsfélags sem stjórnarmaður á 50% eða meira í.

Ofangreind tilkynningaskylda tekur ekki til viðskipta sem framkvæmd eru í eignastýringu þar sem engin samskipti hafa farið fram í tengslum við viðskiptin milli viðkomandi stjórnarmanns og eignasafnsstjórans. Þá tekur tilkynningaskyldan ekki til viðskipta með hlutdeildarskírteini í verðbréfa- eða fjárfestingarsjóðum sem uppfylla skilyrði laga nr. 128/2011, um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestasjóði, að því tilskildu að hlutaðeigandi stjórnarmaður taki ekki þátt í stjórnun viðkomandi sjóðs.

Lífeyrissjóðurinn skal halda skrá um tilkynningaskyld viðskipti samkvæmt framangreindu þar sem a.m.k. eru skráðar upplýsingar um auðkenni fjármálagernings, hvort um kaup eða sölu er að ræða, fjárhæð nafnverðs, fjárhæð viðskipta og tímasetningu viðskipta.

Framkvæmdastjóri leggur fram yfirlit um tilkynningaskyld viðskipti stjórnarmanna, eða eignarhaldsfélaga í þeirra eigu, með fjármálagerninga á næsta stjórnarfundi eftir að viðskiptin hafa átt sér stað þar sem fram koma ofangreindar upplýsingar. Á slíku yfirliti kemur þó ekki fram hvaða stjórnarmaður eða eignarhaldsfélag hefur átt þau viðskipti sem um ræðir. Þá skal slíku yfirliti einnig fylgja yfirlit um tilkynningarskyld viðskipti framkvæmdastjóra, eða eignarhaldsfélaga í hans eigu, með fjármálagerninga sem tilkynnt hafa verið formanni stjórnar lífeyrissjóðsins og Regluvörslu Arion banka.

Rannsóknarskylda

8. gr.

Leiki vafi á því hvort fyrirhuguð viðskipti geti samrýmst ákvæðum þessara reglna eða önnur atvik séu með þeim hætti að ákvæði þessara reglna eigi við skulu þeir aðilar sem reglur þessar taka til leita álits framkvæmdastjóra eða formanns stjórnar Frjálsa lífeyrissjóðsins, eftir því sem við á, sem sker úr um slík atriði áður en viðskipti eru framkvæmd eða önnur skref stigin sem gætu brotið gegn reglunum.

Undirritun yfirlýsingar

9. gr.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjóri skulu undirrita yfirlýsingu um að þeir hafi kynnt sér og maka sínum þessar reglur og skuldbindi sig til að hlíta þeim, sbr. fylgiskjal með þessum reglum.

Eftirlit

10. gr.

Formaður stjórnar og framkvæmdastjóri Frjálsa lífeyrissjóðsins skulu sjá til þess að reglurnar séu almennt á vitorði stjórnarmanna ásamt þeim sem reglurnar varða. Einnig ber ofangreindum að sjá til þess að reglurnar séu jafnan aðgengilegar fyrir þá sem undir þær heyra. Formaður stjórnar og framkvæmdastjóri Frjálsa lífeyrissjóðsins hafa eftirlit með að reglunum sé fylgt.

Innan Arion banka er starfandi regluvörður en hlutverk hans er m.a. að fylgjast með verðbréfavíðskiptum starfsmanna bankans.

Stjórn sjóðsins gerir samning við Arion banka varðandi aðgengi að upplýsingum tengt reglum þessum og upplýsingagjöf regluvarðar til stjórnar sjóðsins varðandi eftirlit af hálfu bankans með verðbréfavíðskiptum þeirra starfsmanna bankans sem koma að ákvörðunum um eða framkvæmd viðskipta sjóðsins með fjármálagerninga.

Árlega skulu stjórnarmenn og framkvæmdastjóri láta Regluvörslu Arion banka hafa umboð til að sækja yfirlit yfir verðbréfavíðskipti stjórnarmanna, maka þeirra og ófjárráða barna eða félags, sem hann eða fjölskylda hans á ráðandi hlut í, hjá viðeigandi verðbréfaskráningu. Regluvarslan fer yfir hvort að öll tilkynningarskyld viðskipti hafi verið tilkynnt á stjórnarfundum og kynnir niðurstöður fyrir stjórn.

Brot á reglum

11. gr.

Brot á reglum þessum skal tafarlaust tilkynna stjórn Frjálsa lífeyrissjóðsins sem, eftir eðli brots, skal tilkynna það Fjármálaeftirlitinu.

Viðurlög

12. gr.

Brot á reglunum geta varðað áminningu aðila er brjóta gegn þeim ásamt því að eftir því sem við verður komið gangi viðskipti sem brjóta gegn reglunum til baka. Brot á ýmsum ákvæðum reglnanna geta falið í sér brot á lögum um verðbréfiðskipti og getur viðkomandi því sætt viðurlögum skv. þeim, sbr. XV. kafla laganna.

Gildistaka

13. gr.

Reglur þessar taka gildi við undirritun stjórnar Frjálsa lífeyrissjóðsins og að fenginni staðfestingu Fjármálaeftirlitsins samkvæmt lögum.

Ofangreindar reglur eru samþykktar á stjórnarfundum Frjálsa lífeyrissjóðsins 28. ágúst 2002, með breytingum gerðum á stjórnarfundum þann 24. janúar 2008, 30. janúar 2014, 20. ágúst 2018 og 29. apríl 2019.

Samþykkt á stjórnarfundum Frjálsa lífeyrissjóðsins 29. apríl 2019.